

ΓΙΩΡΓΟΣ Σ. ΦΙΛΙΠΠΟΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

2025

ΕΤΟΣ
36ο

Μουσική στους δρόμους

Νέλλη Σπαθάρη

Αν την χαρακτήριζε κάτι, αυτό ήταν η μοναχικότητα. Ωστόσο, της άρεσε να κατεβαίνει στο κέντρο της Αθήνας τα Σαββατοκύριακα, να κυκλοφορεί στους δρόμους, στους εμπορικούς πεζόδρομους. Όχι, δεν την ενδιέφεραν τα μαγαζιά, οι βιτρίνες. Ήθελε να ακούει τους ήχους των ανθρώπων. Να περπατούν στους δρόμους, να μιλούν, να γελούν. Η βουή της άρεσε. Εκείνη η βουή χαρούμενων ανθρώπων που ανέβαινε στα ουράνια. Δεν άκουγε τι έλεγαν. Δεν παρατηρούσε τα λόγια τους. Παρατηρούσε τις εκφράσεις των προσώπων τους, καθώς εκφράζονταν με λόγια που αντανάκλασαν την κοινωνικότητά τους. Αυτό που η ίδια αποστερούσε από τον ίδιο της τον εαυτό.

Δεν ήταν μόνο οι ήχοι των ανθρώπων που της άρεσαν. Της άρεσαν και οι ήχοι των μουσικών στους δρόμους. Η ματιά της, το αυτί της, το είναι της αναζητούσαν αυτό τον κρυφό της πόθο και κάθε που άκουγε κάποιον μουσικό ήχο από μακριά, ξεστράτιζε προς την κατεύθυνση που ο ήχος την καλούσε. Ένα σαντούρι με μικρασιατικό ηχόχρωμα, μια τζαζ μπάντα, ένα σαξόφωνο, δυο μπουζούκια με μια ρεμπέτικη φωνή... Δεν είχε προτίμηση σε μουσικά είδη. Ο ήχος τη μάγευε. Όποιος κι αν ήταν αυτός. Στεκόταν παράμερα και παρατηρούσε τους μουσικούς. Πόσο πάθος είχαν για να τολμούσαν να στέκονται εκεί! Πόσο θα ήθελε να βρίσκεται στη θέση τους! Να πάλλεται και η δική της καρδιά στον ρυθμό που παλλόταν η δική τους... Κάποια στιγμή, σιωπηλή, απομακρυνόταν με τους ήχους να συνεχίζουν να βουίζουν μέσα στο είναι της.

Και αφού έκανε τις βόλτες της στα μέρη που αγαπούσε, κατευθυνόταν στην Πανεπιστημίου. Εκεί βρισκόταν το κρυμμένο μυστικό της, το καφέ του Νομισματικού Μουσείου. Ήταν το μέρος όπου κατέφευγε για να ξεποστάσει μετά από τις μεγάλες βόλτες της, πίσω από το κτήριο του Μουσείου, από το Ιλίου Μέλαθρον. Θαύμαζε το αρχιτεκτονικό κομψοτέχνημα του Τσίλλερ, μα πιο πολύ της άρεσε να το προσπερνάει και να κατευθύνεται στον αθέατο από την Πανεπιστημίου κήπο του, στο αγαπημένο της καφέ. Καθόταν πάντα στο ίδιο τραπεζάκι, έξω, ακόμα κι αν είχε ψύχρα. Εκεί δεν έφταναν οι ήχοι της πόλης, όμως οι ήχοι των ανθρώπων δεν σιωπούσαν. Δεν έπαυε να παρακολουθεί τις εκφράσεις των θαμώνων. Σπάνια να καθόταν εκεί και κάποια μοναχική σιωπηλή ύπαρξη σαν την ίδια. Και σκεφτόταν τον ίδιο κήπο, όταν το Μέλαθρο ήταν η κατοικία του Σλήμαν, του αρχαιολόγου Ερρίκου Σλήμαν. Κομψές κυρίες να πίνουν το τσάι τους, άνδρες να συζητούν για αρχαιολογία και πολιτικά.

Άνθρωποι να συναναστρέφονται...

Εκείνο το απόβραδο του Σαββάτου, στην αγαπημένη γωνιά του σπιτιού της είχε ανάψει ένα αρωματικό κερί, είχε φτιάξει το τσάι που συνήθιζε τις κρύες βραδιές του χειμώνα με κανέλα και μια φλούδα πορτοκάλι και προσπαθούσε να διαβάσει το βιβλίο της. Ο Μάγος του Φόουλς της είχε τραβήξει την προσοχή από τις πρώτες του σελίδες. Η Αγγλία, οι Σπέτσες, ο μυστηριώδης Άγγλος καθηγητής,

τα περίεργα ερωτικά... Μόνο που εκείνο το απόβραδο δεν μπορούσε να συγκεντρωθεί στο βιβλίο της. Έβρεχε. Και η βροχή ήταν άλλη μια αγαπημένη εκδήλωση της μοναχικότητάς της. Της άρεσε να βλέπει τις σταγόνες να κυλούν στο τζάμι. Της άρεσε να ακούει τον ήχο της. Τη δική της μουσική...

Άφησε το βιβλίο στην άκρη, ρούφηξε μια γουλιά από το τσάι της, σηκώθηκε και κατευθύνθηκε στο πιάνο της. Το αγαπημένο πιάνο της σοπράνο γιαγιάς της, της σπουδαγμένης στο Βερολίνο του Μεσοπολέμου, το Steinway & Sons με τον βραχνό του ήχο. Πάντα είχε ανασηκωμένο το καπάκι του πιάνου. Ποτέ δεν το έκλεινε. Ήταν γι' αυτήν κάτι σαν γρουσουζιά. Θεωρούσε πως όταν θα έκλεινε το καπάκι, θα έκλεινε και ο κύκλος της ζωής της. Ακούμπησε τα δάχτυλά της στα πλήκτρα σκεπτική. Πάντα προς κάτι μελαγχολικό έτεινε. Ένα Νυχτερινό του Σοπέν; Ένα βαλς; Ναι, ένα βαλς, μα ένα βαλς μελαγχολικό, σε ελάσσονα. Το Opus 69, No 1, το βαλς του αποχωρισμού.

Όταν τελείωσε το κομμάτι, έμειναν τα χέρια της για λίγο μετέωρα πάνω από τα πλήκτρα. Όχι δεν ήθελε να παίξει κάτι άλλο. Ήθελε να ακούσει τη βροχή. Σηκώθηκε και κατευθύνθηκε προς την τζαμαρία της βεράντας της. Ακούμπησε το μάγουλό πάνω στο τζάμι, κάπως σαν να ακουμπάει το αυτί της πάνω στο γυαλί.

Και τότε, σαν κάποιον ήχο να έπιασε το αυτί της. Όχι ήχο της βροχής. Έκλεισε τα μάτια προσπαθώντας να καταλάβει τι ήταν αυτό που άκουγε, μα δεν τα κατάφερε. Την έπιασε ταραχή, αγωνία. Ήθελε να ακούσει... Να ακούσει... Τι ήταν αυτός ο ήχος...

Άνοιξε τη μπαλκονόπορτα και βγήκε στη βεράντα. Κάποιες σταγόνες ξεστράτιζαν και της έβρεχαν το πρόσωπο. Μα αυτό δεν την πτοούσε. Ο ήχος ερχόταν πιο δυνατός. Μα τι ήχος ήταν αυτός που διαχεόταν μέσα στον ήχο της βροχής... Βιολί! Ναι, ήχοι βιολιού έφταναν στ' αυτιά της. Ήχοι που έδεναν, που χόρευαν με τους ήχους της βροχής.

Και τότε τον είδε. Είδε τον άνδρα που έπαιζε βιολί στην απέναντι βεράντα. Έκανε εκφραστικές κινήσεις σαν να χόρευε με τη βροχή. Κι εκείνη έκλεισε τα μάτια της και μετέλαβε τα συναισθήματα που της προκαλούσαν.

Μέχρι που ο ήχος σιώπησε. Άνοιξε τα μάτια της και ο άνδρας δεν βρισκόταν πια στον ορίζοντά της. Είχε χαθεί. Στάθηκε για λίγο μετέωρη, σαν μαγεμένη. Και μετά ένιωσε την ψύχρα και ένα ρίγος διαπέρασε το κορμί της. Μπήκε στο σαλόνι και κάθισε στην αγαπημένη της γωνιά. Αγκάλιασε με τις δυο παλάμες της την κούπα του τσαγιού. Μα το τσάι είχε κρυώσει...

Την επομένη, Κυριακή πρωί, κατέβηκε πάλι για την αγαπημένη της βόλτα στην Αθήνα. Η βροχή είχε υποχωρήσει μα τα σύννεφα παρέμεναν στον ουρανό. Ήταν ένα μελαγχολικό, ψυχρό πρωινό και λίγοι άνθρωποι έκαναν τις βόλτες τους στο κέντρο της πόλης. Περιδιάβηκε τα αγαπημένα της στενά, τους πεζόδρομους. Οι ήχοι της πόλης δεν έπαιζαν forte, δυνατά, έπαιζαν piano, σιγανά. Pianissimo θα έλεγε...

Αποφάσισε να κατευθυνθεί νωρίτερα προς την αγαπημένη της γωνιά, το καφέ του Νομισματικού Μουσείου. Είχε ανάγκη από έναν δυνατό καυτό καφέ να την ζεστάνει και να την τονώσει. Και καθώς κατέβαινε τη Βουκουρεστίου για να στρίψει στην Πανεπιστημίου, άκουσε ένα βιολί. Επιτάχυνε το βήμα. Ταραχή την

έπιασε, αγωνία, να φτάσει προτού τελειώσει το κομμάτι. Ο ήχος όλο και δυνάμωνε. Ένας βιολιστής στεκόταν στην πύλη του Νομισματικού Μουσείου. Διέκρινε από μακριά την εκφραστικότητα του σώματος. Σχεδόν έτρεχε προς τους ήχους, προς το βιολί, προς τον βιολιστή.

Και τότε τον είδε... Είδε τον βιολιστή που το προηγούμενο βράδυ έπαιζε βιολί στη βροχή.

Ακούμπησε με όλο το βάρος του σώματός της στον τοίχο του περιβόλου και έγειρε. Άκουγε τους ήχους του βιολιού με όλο της το είναι. Είχε κοπεί η ανάσα της.

Ναι, ήταν μοναχική. Μα εκείνη τη στιγμή ένιωθε πλήρης. Σαν να είχε γελάσει με όλη της την ψυχή. Και τα γέλια της ευτυχίας της σαν να είχαν φτάσει στα ουράνια.